

50 lat temu otwarto „tysiąclatkę”

Dokładnie 18 grudnia 1965 roku o godzinie 15 rozpoczęła się uroczystość otwarcia nowo wybudowanej szkoły przy ulicy Piastowskiej w Dobrodzieniu. Wraz z przekroczeniem liczby 900 uczniów w budynku szkolnym przy ulicy Oleskiej, mieszczącym szkołę podstawową i licealną, zaszła potrzeba budowy nowego obiektu szkolnego. Z taką inicjatywą wystąpił w 1964 roku zarząd Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich i Północnych w Dobrodzieniu, którego prezesem był Teodor Walczak. Wówczas w skali państwa realizowano program oświatowy „1000 szkół na Tysiąclecie Państwa Polskiego”. Budowa szkoły o 12 izbach lekcyjnych, z pracownią fizykochemiczną, biologiczną, świetlicą, kuchnią i salą wychowania fizycznego trwała zaledwie półtora roku.

Więcej o historii budowy szkoły można przeczytać w artykule Pawła Mrozka „50 lat dobrodzieńskiej tysiąclatki w odniesieniu do początków polskiej szkoły w Dobrodzieniu (fakty i wspomnienia)”, zamieszczonym w Roczniku Powiatu Oleskiego, nr 8/2015, str. 102–108.

• „Szkołę – Pomnik Tysiąclecia Państwa Polskiego” wznoszono ze środków budżetowych i społecznych. Do prac społecznych na rzecz budowy szkoły włączyły się miejscowe zakłady pracy: Państwowy Ośrodek Maszynowy, Dobrodzieńskie Zakłady Drzewne Przemysłu Terenowego i Państwowy Tartak, Spółdzielnia Pracy Stolarzy „Meblostyl”, Warsztaty Szkolne, Cech Rzemiosł Różnych, Stolarnia Augustyna Franczoka, Spółdzielnia Zaopatrzenia i Zbytu, Spółdzielnia Produkcyjna RZS „Jedność”, Państwowe Nadleśnictwo, Szpital Miejski, Bank Spółdzielczy i Zrzeszenie Kupców. Środki finansowe na rzecz budowy szkoły przekazała również Polonia z Nowego Jorku. Nauczyciele i uczniowie zajmowali się porządkowaniem pomieszczeń i zagospodarowaniem otoczenia szkoły. Na zdjęciu przedstawiciele załóg zakładowych uczestniczący 21 XI 1965 roku w spotkaniu podsumowującym realizację działań oraz wykonawcy programu artystycznego.

Fotografia ze zbiorów Józefa Ćmoka

• W wyniku konsultacji dobrodzieńskiej delegacji z przewodniczącym Wojewódzkiej Rady Narodowej płk. Jerzym Ziętkiem wyznaczono termin otwarcia szkoły na 18 grudnia 1965 roku. Przed budynkiem szkolnym przybyłych gości powitał przewodniczący Prezydium Miejskiej Rady Narodowej Teodor Walczak. Wstęgę przeciął zastępca przewodniczącego Wojewódzkiej Rady Narodowej Stanisław Kiermaszek (na zdjęciu pośrodku). W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele władz politycznych i administracyjnych wojewódzkich, powiatowych i miejskich, przedstawiciele władz szkolnych, kierownicy dobrodzieńskich zakładów pracy, uczestnicy powstań śląskich, przedstawiciele prasy, radia i telewizji, mieszkańcy Dobrodzienia oraz uczniowie trzech klas siódmych. Pełna nazwa szkoły brzmiała: Szkoła Podstawowa imienia Powstańców Śląskich w Dobrodzieniu.

Fotografia z kroniki szkolnej

• Kolejnym punktem programu było zwiedzanie pomieszczeń szkoły. Przedstawiciele władz spotkali się m.in. z uczniami w klasopracowni języka polskiego. Na zdjęciu od lewej: nauczycielka Danuta Kontny, kierownik szkoły Jan Ginda, wiceprzewodniczący Wojewódzkiej Rady Narodowej Stanisław Kiermaszek, posłanka na Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej Magdalena Dubiel oraz I sekretarz Komitetu Powiatowego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej Józef Sabok (z prawej). W nowej szkole pracowali również nauczyciele: Stanisława Dworniczek (zastępca kierownika), Józefa Bobra, Matylda Cecota, Eugenia Chawelka, Teresa Czarnecka, Janina Głuchowska, Maria Jarczewska, Emilia Kierat, Rozalia Kozłowska, Anna Król, Magdalena Kuś, Maria Masełko, Halina Mentel, Edward Nowak, Janina Olearczuk, Zofia Olearczyk, Halina Pilarczyk, Janina Regner, Andrzej Urbaniak i Eugeniusz Wojsa.

Fotografia ze zbiorów Jana Gindy

Fotografia ze zbiorów Jana Gindy

Fotografia ze zbiorów Pawła Mrozek

Fotografia z kroniki szkolnej

- W sali gimnastycznej odbyła się oficjalna uroczystość przekazania szkoły lokalnej społeczności. Kierownik szkoły Jan Ginda złożył podziękowania władzom wszystkich szczebli i załogom zakładów pracy za pomoc przy budowie szkoły-tysiąclatki. Okolicznościowe przemówienia wygłosili: zastępca przewodniczącego Wojewódzkiej Rady Narodowej Stanisław Kiermaszek, przewodniczący Miejskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu Józef Ćmok i przewodnicząca Komitetu Rodzicielskiego Regina Garncarz. Odczytano okolicznościowy list przewodniczącego WRN w Katowicach płk. Jerzego Ziętka, skierowany do Komitetu Budowy Szkoły. W imieniu młodzieży słowa powitania i podziękowań wypowiedziała uczennica klasy VIII – Edeltrauda Jańta. W uroczystości szkolnej uczestniczyły m.in. nauczycielki (od lewej) Matylda Cecota, Maria Jarczewska, Janina Głuchowska, Janina Regner i Rozalia Kozłowska.

- W części artystycznej spotkania uczniowie klas siódmych zaprezentowali montaż związany treścią z rocznicą Tysiąclecia Państwa Polskiego i uroczystością otwarcia szkoły, zarecytowali poezję patriotyczną i zaśpiewali kilka wzniosłych pieśni. Uczniowie należący do szkolnego zespołu tanecznego (wówczas najlepszego w powiecie lublinieckim) zatańczyli poloneza, mazura, kujawiaka oraz kilka tańców śląskich. W późniejszym okresie, w oparciu o opracowany z okazji otwarcia szkoły program artystyczny, została nagrana w szkole audycja dla Polskiego Radia z Warszawy, adresowana do rodaków mieszkających poza granicami kraju. Szkolne przedstawienia były też udostępniane za pośrednictwem miejskiego radiowęzła lokalnej społeczności. Zawsze zasadniczą treść audycji stanowił montaż złożony z utworów poetyckich, śląskich pieśni ludowych i słowa wiążącego, obrazującego historię Dobrodzienia.

- 9 lipca 1966 roku Szkołę Podstawową odwiedziła 21-osobowa grupa Polonii amerykańskiej, związana z „Głosem Ludowym” z Detroit, z przewodniczącym Antonim Borysiewiczem. „Głos Ludowy” zamieszczał na swoich łamach listy ofiarodawców i podziękowania, systematycznie publikował korespondencję, którą z fundatorami prowadzili dobrodzieńscy uczniowie. W dowód uznania zasług, konsul generalny PRL w Waszyngtonie udekorował kilku zasłużonych działaczy Nowojorskiego Komitetu Budowy Szkół Tysiąclecia wysokimi odznaczeniami państwowymi. Goście zostali serdecznie powitani przez przedstawicieli lokalnych władz, zwiedzili szkołę-tysiąclatkę, do budowy której przyczynili się swoimi składkami pieniężnymi, przekazując na ten cel 14 687 dolarów. Rodacy z Ameryki również uczestniczyli w otwarciu pierwszej wystawy mebli dobrodzieńskich stolarzy w budynku szkolnym.

W 1965 roku wraz z oddaniem do użytku nowego budynku nastąpiły zmiany w oświacie (stosownie do założeń ustawy z 15 lipca 1961 roku) polegające na wprowadzeniu systemu ośmioklasowego. Wraz z przekształceniem wprowadzono nowe programy nauczania, jednolite we wszystkich szkołach w kraju i identyczne nowe podręczniki.

23 czerwca 1966 roku, w przeddzień zakończenia roku szkolnego, w szkole odbył się uroczysty wieczorek pożegnalny 32 uczniów klas siódmych, którzy zgodnie z nowymi przepisami mogli już ukończyć szkołę podstawową. Pozostali (69 uczniów), zobowiązani byli kontynuować naukę w dwóch klasach ósmych. Rok szkolny 1966/1967 zakończył się 17 czerwca uroczystym podwieczorkiem pożegnalnym, zorganizowanym przez Komitet Rodzicielski w pomysłowo udekorowanej sali gimnastycznej. Po raz ostatni uczniowie spotkali się z wszystkimi nauczycielami i przyjaciółmi szkoły. Były recytacje wierszy, chórally śpiew i szczere uczniowskie słowa podziękowań, wspólne zdjęcia oraz zabawa taneczna do późnych godzin wieczornych. Po raz pierwszy mury „szkoły-tysiąclatki” opuścili absolwenci zreformowanej ośmioklasowej szkoły podstawowej.

Dla dobrodzieńskiego środowiska nowa szkoła w kolejnych latach miała być ważnym ośrodkiem dydaktyczno-wychowawczym.

Na podstawie materiałów kronikarskich, zebranych w ramach działalności Międzygminnego Towarzystwa Regionalnego Dobrodzień-Zębówice, opracował Paweł Mrozek